

sygn. akt I ACz 363/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga (spr.)

Sędziowie: SSA Marek Górecki

SSA Jacek Nowicki

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa **P. Ł. i A. Ł.**

przeciwko **B. C.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 15 stycznia 2013 r., sygn. akt I Nc 520/12

postanawia:

oddalić zażalenie, a rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić Sądowi Okręgowemu w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

SSA Marek Górecki SSA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga SSA Jacek Nowicki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy zabezpieczył powództwo poprzez obciążenie hipoteką przymusową udziału pozwanej wolnego od prawa pierwokupu wynoszącego 3/72 w nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą (...) do kwoty 142.161,94 złotych.

W uzasadnieniu stwierdził, wskazując jako podstawę prawną art. 730¹ k.p.c., że w jego ocenie powodowie uprawdopodobnili przesłanki roszczenia opartego na dyspozycji art. 720 § 1 k.c. dołączając do pozwu podpisaną przez pozwaną umowę pożyczki oraz dowody wpłaty. Zaznaczył, że wprawdzie przy pozwie znajdują się wpłaty jedynie na kwotę 60.000 zł i jednocześnie powodowie dołączyli korespondencję, w której pozwana złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych między innymi w zakresie zawartej umowy pożyczki będącej podstawą powództwa, to jednak okoliczności te, w ocenie Sądu pierwszej instancji, nie mogą oznaczać, że powództwo nie zostało uprawdopodobnione. Będą one zbadane merytorycznie w toku postępowania.

Co do interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia Sąd Okręgowy wskazał, że z dołączonych do pozwu dokumentów faktycznie wynika trudna sytuacja majątkowa pozwanej, co oznacza, że możliwość zbycia przez nią udziału jest całkiem

realna, mimo że mogła ona nie podjąć działań jeszcze działań w tym kierunku. Jednocześnie sposób zabezpieczenia nie stanowi obciążenia pozwanej ponad potrzebę.

Postanowienie Sądu Okręgowego zostało zaskarżone w całości zażaleniem pozwanej, która wniosła o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku o zabezpieczenie i obciążenie powodów kosztami postępowania zażaleniowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na zażalenie powodowie wnieśli o jego oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz każdego z powodów kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne i jako takie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Postępowanie zabezpieczające uregulowane zostało w art. 730-757 k.p.c. Dokonanie zabezpieczenia uzależnione jest od tego, czy w sprawie istnieją podstawy zabezpieczenia określone w art. 730¹ k.p.c. Są to okoliczności merytoryczne, od których istnienia uzależnione jest dokonanie zabezpieczenia. Powołany przepis przewiduje obecnie dwie podstawy: istnienie roszczenia podlegającego zabezpieczeniu oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Muszą one występować łącznie.

Co do istnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu wskazać należy, że Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego, iż powodowie poprzez dołączenie do pozwu umowy pożyczki podpisanej przez pozwaną oraz dowodów wpłat uprawdopodobnili roszczenie o zapłatę. Również co do wysokości. Sąd pierwszej instancji nie zauważył bowiem, że z § 1 pkt 1 umowy pożyczki z dnia 20 października 2010 r. wynika, że kwota 40.000 zł została wypłacona obowiązanej w dniu zawarcia umowy, co zostało pokwitowane przez nią poprzez jej podpisanie.

Zarzut obowiązanej, w powiązaniu ze sporządzonym uzasadnieniem, wymierzony został w drugą podstawę merytoryczną udzielenia zabezpieczenia – wykazanie przez uprawnionego interesu prawnego. Art. 730¹ § 2 k.p.c. wiąże interes prawny z celem postępowania zabezpieczającego, którym jest niewątpliwie także umożliwienie wykonania zapadłego w sprawie orzeczenia. Interes prawny uprawnionego wystąpi przy tym, gdy brak zabezpieczenia nie tylko uniemożliwi, ale także poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania merytorycznego w sprawie.

W odniesieniu do argumentów skarżącej stwierdzić należy, że nie kwestionuje ona swojej trudnej sytuacji materialnej, którą akcentowała we wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych złożonym w innej sprawie przed Sądem Okręgowym. W relacji do kwoty, której domagają się od niej powodowie w sprawie niniejszej, to jest ponad 100.000 zł nie budzi wątpliwości, że wykonanie ewentualnego wyroku uwzględniającego powództwo jest zagrożone, zważywszy na fakt, że powódce wraz z mężem miesięcznie, na zaspokojenie podstawowych potrzeby pozostaje kwota nieco ponad 600 zł. Okoliczność, że na rzecz powodów została przez pozwaną ustanowiona hipoteka umowna na innych udziałach we współwłasności nieruchomości nie ma istotnego znaczenia dla rozpoznania, jako że zabezpiecza ona wykonanie innego zobowiązania. Istotnym jest bowiem zabezpieczenie wykonania wyroku w rozstrzyganej sprawie. Natomiast podnoszone okoliczności jeśli chodzi o „podstępne i bezprawne” zachowanie P. Ł. mogą mieć znaczenie w postępowaniu rozpoznawczym, nie zaś na etapie oceny uprawdopodobnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Z uwagi na powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji.

Na podstawie art. Art. 745 § 1 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia Sąd Apelacyjny pozostawił Sądowi Okręgowemu w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

SSA Marek Górecki SSA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga SSA Jacek Nowicki